

11.8.2022

VN/7906/2022

VN/7906/2022-STM-28

Työ- ja elinkeinoministeriö

Sosiaali- ja terveysministeriön lausunto Loviisan 2022 käyttölupahakemuksista

Työ- ja elinkeinoministeriö on pyytänyt sosiaali- ja terveysministeriöltä lausuntoa Fortum Power and Heat Oy:n Loviisan ydinvoimalaitoksen ja matalan ja keskiaktiivisen jätteen loppusijoituslaitoksen valtioneuvostolle osoittamista käyttölupahakemuksista. Ensin mainitulle Fortum Power and Heat Oy hakee käyttölupaa vuoteen 2050 asti ja jälkimmäiseen se hakee uutta käyttölupaa vuoteen 2090 asti.

Sosiaali- ja terveysministeriö antoi 30.9.2021 lausunnon Fortum Power and Heat Oy konsultilla teettämästä ympäristövaikutusten arviointiselostuksesta (VN/20577/2021-STM-11), jonka Fortum Power and Heat Oy:n oli tehtävä edellytyksenä nyt lausuttaville jatkoluvitushakemuksille. Lausunnossaan sosiaali- ja terveysministeriö totesi mm:

”Sosiaali- ja terveysministeriö on tyytyväinen, että selostuksessa sekä VE1 (käyttölupien pidennystä haetaan) että VE0+ (Loviisan ydinvoimalat käytöstä poistetaan) vaihtoehdoissa on suhtauduttu myönteisesti ydinjätehuoltotyöryhmän 2019 annettujen suositusten mukaisesti siihen, että Loviisan ydinvoimalaitosalueella sijaitsevaan Voimalaitosjäteluolaan (VLJ) voidaan ottaa myös teollisuuden, sairaaloiden, yliopistojen ja tutkimuslaitosten radioaktiivisia jätteitä. Näistä jätteistä huolehtiminen on sosiaali- ja terveysministeriön hallinnon alan vastuulla.

Sosiaali- ja terveysministeriö muistuttaa, että näiden jätteiden määrä on hyvin pieni verrattuna ydinvoimalaitoksilla syntyvään radioaktiivisen jätteen määrään.

Sosiaali- ja terveysministeriö yhtyy ympäristövaikutusten arviointiselostuksen arvioon, jonka mukaan em. toimijoiden ydinvoimalan VLJ-luolaan toimittamat jätteet eivät aiheuta säteilysuojellisia ongelmia sen enempää työntekijöille kuin ympäristön asukkailla. Molemmat VE1 ja VE0+ vaihtoehdot edellyttävät VLJ-luolalle uutta käyttölupaa.”

Sosiaali- ja terveysministeriö vaikutti em. YETI-työryhmän raportin lopputulemaan, joka mahdollisti radioaktiivisten jätteiden – muiden kuin ydinvoimalaitosten omien radioaktiivisten jätteiden – käsittelyn. Tähän asti terveydenhuollon, teollisuuden, tutkimuslaitosten ja yliopistojen radioaktiivisia jätteitä on saanut vain välivarastoida ja loppusijoittaa Olkiluodon ydinvoimalaitoksen matala- ja keskiaktiivisen jätteen voimalaitosjäte eli VLJ-luolaan.

Radioaktiivisten pienjätteiden käsittelyssä oli epäjatkuvuutta ja haasteita vuoden 2016 Säteilyturvakeskukseen pohjakerroksessa tapahtuneen radioaktiivisen cesiumvuodon vuoksi. Kyseinen Säteilyturvakeskukseen pohjakerroksessa sijainnut tila oli vuokrattu radioaktiivisten jätteiden käsittelyyn erikoistuneelle yritykselle, jonka toiminta keskeytyi yli vuodeksi. Vuodosta tehtiin Onnettomuustutkintakeskuksen virallinen tutkinta. Epäjatkuvuuden ja haasteiden vuoksi sosiaali- ja terveysministeriö edisti YETI-työryhmässä lopulta työryhmän yksimiehistä linjausta, jonka mukaan – niin halutessaan –

Postiosoite
Postadress
Postal Address
Sosiaali- ja terveysministeriö

Käyntiosoite
Besöksadress
Office

Puhelin
Telefon
Telephone

Faksi
Fax
Fax

s-posti, internet
e-post, internet
e-mail, internet

PL 33
00023 Valtioneuvosto

Meritullinkatu 8
Helsinki

0295 16001
+358 295 16001

02951 63415
+358 2951 63415

kirjaamo.stm@gov.fi
stm.fi

voimalaitosyhtiö voisi myös käsitellä radioaktiivisia pienjätteitä, ei vain välivarastoida ja loppusijoittaa niitä.

Nyt Fortum Power and Heat Oy hakee valtioneuvostolta lupaa pitää hallussa, **käsitellä**, varastoida ja loppusijoittaa matala- ja keskiaktiivisen jätteen loppusijoituslaitoksessa myös muualta kuin ydinvoimalaitokselta mutta Suomesta peräisin olevia radioaktiivisia pienjätteitä kuten esimerkiksi terveydenhuollon säteilylähteitä enintään 2 000 m³.

Sosiaali- ja terveysministeriö suhtautuu myönteisesti molempiin po. jatkokäyttölupahakemuksiin edellyttäen, että Säteilyturvakeskus antaa molemmista lupahakemuksista myönteisen turvallisuusarvion. Sosiaali- ja terveysministeriö pitää myönteisenä, että Fortum Power and Heat Oy on valmis markkinaehtoisesti tarjoamaan palveluja käsitellä, varastoida ja loppusijoittaa Säteilylailla säädeltyjä radioaktiivisia pienjätteitä.

Kansliapäällikkö

Veli-Mikko Niemi

Lääkintöneuvos

Mikko Paunio

Jakelu TEM Työ- ja elinkeinoministeriö

Tiedoksi Säteilyturvakeskus ja perhe- ja peruspalveluministerin esikunta

VN/7906/2022-STM-28

Seuraavat henkilöt ovat allekirjoittaneet tämän asiakirjan sähköisesti /

Följande personer har undertecknat denna handling elektroniskt /

This document has been signed electronically by the following persons: